

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Irak Özel Temsilciliği

7/4836

Sayı : B.06.0.IRÖT.0.0-026.21-2008/502368
Konu : Soru önergesi yanıtı

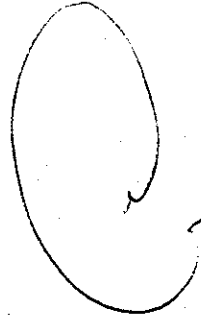
23 Ocak 2009

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 22.10.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8378 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Sayın Oktay Vural'ın 7/4836 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ali BABACAN
Dışışleri Bakanı

Ek: 3 sayfa.

İzmir Milletvekili Sayın Oktay Vural'ın 7/ 4836 Esas No.lu Yazılı Soru Önergesi

Hükümetimizin Irak politikası, toprak bütünlüğünü ve ulusal birliğini korumuş, bünyesinde farklı etnik ve dinsel grupların barış içinde beraber yaşayabildiği bir Irak'ın gelişimine katkıda bulunmak ve ülkede ekonomik kalkınma için ihtiyaç duyulan istikrar ortamının yaratılmasına yardımcı olmak temellerine dayanmaktadır. Türkiye bu doğrultuda, tüm Irak halkının huzur ve refahına katkıda bulunacak işbirliği mekanizmalarının kurularak bir an önce tam verimle işlerlik kazandırılmasını amaçlayarak hareket etmektedir. Bu çerçevede, Irak'ta yakın dönemde güçlükle sağlanabilmiş göreceli istikrar ortamını hedef alan her tür provokasyona en etkili yanıtları doğru biçimde vermekteyiz.

Türkiye olarak, Irak'ın tüm sorunlarına siyasi uzlaşa çözümleri bulunabileceği yönündeki inancımızı koruyarak, Kerkük'ün nihai statüsünün de Kerküklü tüm grupların katılımıyla ortaklaşa belirlenmesi gerektiğini savunageldik. Irak bağlamında diyalog halinde olduğumuz tüm aktör ve gruplarla temaslarımızda, geçtiğimiz aylarda Irak Ulusal Meclisi'nde kabul edilen Yerel Seçimler Yasası'nın hem Kerkük'ün hem de Irak'ın kalıcı istikrara kavuşması için temel niteliği haiz olduğu gerçeğine her fırsatta dikkat çekmeye devam ettik.

Nitekim, 22 Eylül 2008 tarihinde Irak Ulusal Meclisi'nde kabul edilen Yerel Seçimler Yasası'na göre, Kerkük'te vilayet seçimleri bizim de öngördüğümüz biçimde özel bir yasaya göre gerçekleştirilecektir. Bu çerçevede, başta Türkmenler olmak üzere Kerkük'teki tüm halkların siyasi hakları güvence altına alınmakta, yönetimde hakça bir paylaşım söz sahibi olmalarının yolu açılmakta; ve böylece de Kerkük vilayet yönetiminin tek bir grubun tahakkümü altına bırakılması önlenmektedir. Anılan Yasa uyarınca kurulan ve Kerkük'ün nüfus yapısı, Kerkük'te işgal edilen kamu veya özel bina ve arazilerinin durumu gibi konularda inceleme ve tespitler yapma yetkisi bulunan Kerkük Komitesinde iki Türkmen Milletvekili görev almaktadır.

Irak'ta sürdürülebilir bir barışın tesis edilebilmesini teminen tüm grupların Irak'ın yönetiminde adil bir paylaşım söz sahibi olabildiği bir siyasi ortamın yaratılabilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu itibarla, Türkiye gibi bölgede önemli bir ağırlığa sahip her ülkenin, bu bilinçle ve sorumlulukla hareket etmesi gerektiğini müdrik olarak; Irak içerisindeki tüm gruplarla diyalog mekanizmasını canlı tutmanın önemini ve herhangi bir grubu yok sayarak yabancılaştırmanın ve o grupta diğerlerine ve Türkiye'ye karşı düşmanlık hisleri uyandırmanın yarattığı riskin bilincinde hareket etmekte, ilişkilerimizi "her alanda işbirliği" hedefine yoğunlaşarak geliştirmekteyiz.

Hükümetimiz, Irak halkının tamamına yararı dokunacak insani yardım projeleri meyanında, münhasıran Türkmen halkının ihtiyaçlarını gidermeye yönelik çalışmalar da yapmaktadır. Kuşkusuz, acil durumlarda insani yardım operasyonlarımız da bu çabalarımızın önemli bir ayağını teşkil etmektedir. Özellikle Musul, Kerkük ve Telafer gibi Türkmenlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde meydana gelen patlama ve şiddeti provoke eden olayların ardından ülkemize nakledilerek tedavi edilen yaralıların ekseriyeti Türkmenlerden oluşmaktadır.

Yaralı tahliye operasyonlarımızın en geniş çaplı olanları 7 Temmuz 2007 tarihinde Tuzhurmatu kentinin Emirli beldesinde meydana gelen ve 130 kişinin hayatını kaybettiği kanlı intihar saldırısının ardından gerçekleştirilmiştir. Saldırıyı müteakip, yaralı soydaşlarımızın tedavilerinin yapılabilmesi için tahsis edilen, Hava Kuvvetlerimize ait iki adet ambulans uçağı ile 8 Temmuz 2007'de 21, 13 Temmuz 2007 tarihinde ise 8 Iraklı Türkmen

soydaşımız, başta Gülhane Askeri Tıp Akademisi Hastanesi olmak üzere alanında en yetkin sağlık kurumlarımıza nakledilerek tedavileri tamamlanmıştır. Sözkonusu tahliyelerde, yerel hastanelerde tamamlanabilecek tedavilerin kolaylaşması için gerekli ilaç ve teçhizat yardımı da ambulans uçaklarımız tarafından ulaştırılmıştır. Bu operasyonla başlayan yaralı tahliye faaliyetlerimiz, menfur saldırıların aralıklarla sürmesi nedeniyle, peyderpey günümüze kadar devam etmiştir. Yakın dönemde Türkmenlerin mukim olduğu bölgelerde meydana gelen patlamalar ve terör saldırıları sonrasında ülkemize nakledilen yaralılar hakkında daha detaylı bilgiler aşağıda dikkatlerine sunulmuştur.

1. Telafer'de 20 Eylül 2008 tarihinde meydana gelen patlamada yaralanan Iraklı Türkmenlerden 8 kişi, refakatinde 5 yakınıyla birlikte ülkemize kara yoluyla ülkemize getirilerek Şanlıurfa Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alınmıştır.

2. Musul kentinde 6 Eylül 2008 tarihinde gerçekleşen bombalı saldırıda ağır yaralanan ve yerel sağlık kurumlarında tedavi edilmesi mümkün görülmeyen 6 yaralı Iraklı, beraberinde 3 refakatçi ile birlikte Şanlıurfa ve Adana illerimizdeki sağlık kurumlarında tedavi altına alınmıştır.

3. Irak'ta Musul'un Telafer ilçesinde 8 Ağustos 2008 tarihinde bombalı bir intihar saldırısı düzenlenmiş ve bu terör saldırısı sonucunda 20'den fazla kişi hayatını kaybetmiş, 25 kişi de yaralanmıştır. Saldırı, Dışişleri Bakanlığı'nın 9 Ağustos 2008 tarihli ve 143 sayılı Basın Açıklaması ile kınanmıştır. Türkiye, yaralıların tahliye ve tedavisine yönelik gerekli her türlü yardımı yapmaya hazır olduğunu Irak makamlarına iletmıştır. Telafer ilçesinin pazar yerinde meydana gelen bu saldırı sonucu yaralanan 10 kişilik bir Iraklı Türkmen grubu ülkemize nakledilerek çeşitli sağlık kurumlarımıza sevk edilerek tedavileri tamamlanmış, Irak'a dönmeleri sağlanmıştır.

4. Irak'ın Kerkük şehrinde 28 Temmuz 2008 günü düzenlenen gösteri yürüyüşü sırasında yapılan intihar saldırısı sonucunda, 15'in üzerinde Iraklı hayatını kaybetmiş ve 35'i aşkın kişi de yaralanmıştır. Dışişleri Bakanlığı tarafından aynı gün yayımlanan 133 sayılı Basın Açıklamasında, Irak'ta sağlanan nispi huzur ortamını ve Irak'ın küçük bir modeli olan Kerkük'ün çok-etnili yapısını bozmayı hedefleyen bazı çevrelerce tahrikkar saldırı eylemlerine girişilmiş olmasının yarattığı endişe vurgulanmış, menfur terör saldırı sonucunda hayatını kaybeden Iraklı kardeşlerimizin ailelerine başsağlığı, yaralananlara da acil şifalar dileklerimiz iletilmiştir.

Açıklamada ayrıca, Kerkük'te tesis edilmeye çalışılan uzlaşma ve diyalog ortamını temelden sarsmaya yönelik bu tür eylemlere karşı Irak güvenlik makamlarının olaylar büyümeden gerekli güvenlik tedbirlerini almalarının önemine işaret edilmiş, Kerkük'te yaşanan ve sadece Kerkük'te değil, Irak'ın ve bölgenin bütününde huzur ve istikrarı zedelemeyi amaçlayan bu terör ve tahrik eylemlerine karşı Kerkük halkının suhulet, itidal ve sağduyu içinde hareket etmesinin gerektiği ifade olunmuştur.

5. Irak'ın Telafer şehrinde 16 Temmuz 2008 tarihinde düzenlenen bir bombalı terör saldırısı sonucu 25 Irak vatandaşı hayatını kaybetmiş ve çok sayıda kişi de yaralanmıştır. Saldırı, Dışişleri Bakanlığının 17 Temmuz 2008 tarihli ve 129 sayılı Basın Açıklamasında şiddetle kınanmıştır. Mezkur tarihte Telafer şehrine bir ambulans uçak gönderilerek, Telafer halkına tıbbi malzeme yardımında bulunmuş, ayrıca saldırıda yaralanan Irak vatandaşlarından bir kısmını da tedavi amacıyla ülkemize getirilmiştir.

6. Irak'ın Musul şehrinde 9 Haziran 2008 tarihinde, Telafer kentinin önde gelen toplum liderlerinden Şeyh Mohammed Faysal Halil Haneş ile Şeyh Abdulnoor Mohammed Noor Al Tahan'ın da hayatlarını kaybettikleri bir terör saldırısı düzenlenmiştir. Irak'ta yerel seçimlere doğru gidilen dönemde, ülkede güçlükle sağlanabilmiş olan asayişi hedef alan saldırıların artmasından duyduğumuz kaygı, Dışışleri Bakanlığımızın 11 Haziran 2008 tarihli ve 103 sayılı Basın Açıklaması ile kamuoyunun dikkatine sunulmuştur.

7. Irak'ın Telafer şehrinde 28 Mayıs 2008 tarihinde bombalı bir intihar saldırısı düzenlenmiş ve bu terör saldırısı sonucunda 4 kişi hayatını kaybetmiş ve 46 kişi de yaralanmıştır. Saldırı, Dışışleri Bakanlığımızın aynı gün yayımlanan 92 sayılı açıklamasıyla kınanmıştır.

8. Irak'ın Musul kentinde 23 Ocak ve 24 Ocak tarihlerinde düzenlenen bombalı saldırılar neticesinde, Musul Emniyet Müdürü Salih Muhammed El Cuburi'nin de içinde bulunduğu 50'ye yakın kişinin hayatını kaybettiği ve çok sayıda kişinin de yaralanmıştır. Saldırılar Dışışleri Bakanlığı'nın 25 Ocak 2008 tarihli ve 8 sayılı Basın Açıklaması ile kınanmıştır. Açıklamada ayrıca, Irak'taki etnik gruplar ve mezhepler arasında çatışma ortamı yaratmak isteyen çevrelerin hesaplarının boşa çıkarılması amacıyla Irak halkının bu saldırılar karşısında itidalini koruması ve terörizme karşı ortak bir tutum sergilemesinin  onemine işaret edilmiştir.

Bu saldırının komşumuz Irak halkına verdiği sıkıntıları bir ölçüde azaltabilmek gayesiyle 25 Ocak 2008 tarihinde Musul'a, sağlık ekibi de taşıyan bir askeri nakliye u ağımızla yaklaşık 13 ton gıda ve ilaç yardımı ulaştırılmış, ayrıca, Iraklılardan bir kısmı, tedavileri ülkemizde yapılmak üzere aynı uçakla Ankara'ya getirilmiştir.